

Pendrecht Post

najaar 2020

8
bespaartips

**‘Isoleren levert
je meer geld
op dan sparen’**

**Zonder vuur de
lekkerste maaltijden
op tafel**

**Minder kopzorgen
dankzij stadsverwarming**

12

20

06

14

18

Welkom bij de eerste uitgave van Pendrecht Post: een magazine waarin we je meer willen vertellen over het aardgasvrij maken van Pendrecht.

Van het aardgas af gaan, is best een hele verandering. Je huis en het kraanwater worden straks immers anders verwarmd. Dat betekent dat er op een gegeven moment geen gasgeiser, cv-ketel of gasfornuis meer in huis is. Het alternatief voor aardgas is een keuze van de woningeigenaren. Daar willen we je zo goed mogelijk over informeren.

In Pendrecht Post vertellen bewoners van Pendrecht je meer over hun ervaringen over elektrisch koken, of hoe ze tientjes per maand op de energierekening kunnen besparen. Ook lees je meer over de banen bij Stedin en over de eerste woningen van Woonstad die al op stadsverwarming zijn aangesloten.

Ik wens je veel leesplezier!

Nicolien Wirschell
Programma-manager aardgasvrij
Pendrecht

05 8 bespaartips

06 Pendrecht als voorbeeldwijk voor gasloze woningen

09 'De grond onder Pendrecht is een wirwar aan kabels en leidingen'

11 Belangrijkste alternatieven voor aardgas

12 'Isoleren levert je meer geld op dan sparen'

14 Kinderen over een aardgasvrij Pendrecht: 'Game-over? Dan snel die Xbox of PlayStation uit het stopcontact!'

16 Jan en Tiny zijn klaar voor een aardgasvrije toekomst: 'Alleen de stekker hoeft nog uit de cv'

18 'Duurzaam verbouwen? Daar zijn een paar mooie subsidies voor'

20 Sonja gaat als energiecoach aan de slag

22 'Energie besparen? Je beste vriend is een aan-uitstekkerdoos'

24 Top-koks kiezen massaal voor inductie

26 Zonder vuur de lekkerste maaltijden op tafel

28 Finger licking good

29 De do's zonder don'ts van koken op inductie

30 Werken bij Stedin: 'Dankzij jou blijft het licht branden'

32 Energietransitie levert enorm veel banen op

32 Welkom bij de grootste winkel voor duurzaam wonen

33 Woonstad Rotterdam gaat voor aardgasvrije huurwoningen

34 Minder kopzorgen dankzij stadsverwarming

Achterpagina: Bezoek de knusse 'huiskamer' van aardgasvrij Pendrecht

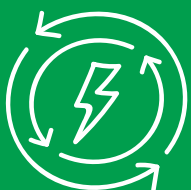

Tip!
Download Google Translate en gebruik je camera om de tekst te laten vertalen.

© Casper Rila

'Pendrecht is een belangrijke wijk voor mij in de energietransitie. In Nederland moeten alle huizen in 2050 verwarmen en koken zonder aardgas. In Rotterdam zijn dat 263.000 woningen! De jaren tot 2050 hebben we hiervoor hard nodig en de tijd gaat sneller dan we denken. Om te leren hoe we een hele wijk aardgasvrij maken het beste kunnen aanpakken, zijn we nu al aan de slag in vijf heel verschillende wijken van Rotterdam, waaronder dus Pendrecht. Hier beginnen we met de koopwoningen. Met de woningcorporaties bespreken we wanneer zij van het aardgas af kunnen gaan.'

De gemeente is op zoek gegaan naar een goed alternatief voor aardgas. Uit onderzoek blijkt dat stadsverwarming vaak het voordeligst is voor bewoners én het beste is voor het milieu. Wat de exacte kosten zullen zijn voor de aanleg van stadsverwarming in Pendrecht en wat dat betekent zijn we nog aan het uitzoeken. Maar de gemeente wil er in ieder geval voor zorgen dat de overstap van aardgas naar stadsverwarming haalbaar en betaalbaar is voor alle eigenaar-bewoners in Pendrecht.'

Wethouder Bas Kurvers

Bouwen, wonen en energietransitie gebouwde omgeving

Dit is een uitgave van de gemeente Rotterdam

Realisatie: Tappan | Perron14

Fotografie: David Rozing

Redactie: Ilja Post

Website: www.duurzaam010.nl

Dit magazine is gedrukt op FSC-papier. Het FSC-keurmerk geeft de zekerheid dat de grondstof voor het papier afkomstig is uit verantwoord beheerde bossen.

8 bespaartips

Energiezuinig wonen bespaart geld én geeft meer comfort. Die mogelijkheden zitten 'm in de kleinste dingen die je vandaag al kunt toepassen. Daarmee bespaar je al snel honderden euro's per jaar!

- 1 Verwissel gloeilampen voor led- en spaarlampen.** De beste led-lampen zijn maar liefst 85% zuiniger dan gloeilampen, gaan meestal langer mee én ze geven tegenwoordig net zulk warm en gezellig licht als ouderwetse lampen. Bespaar €30,- per jaar*
- 2 Zet 's nachts tv, radio en je computer helemaal uit.** Dat scheelt, bij elkaar opgeteld, flink wat duurbetaalde energie. Bespaar €30,- per jaar*
- 3 Zet de verwarming lager wanneer je weg bent.** Je hebt er niets aan, maar je betaalt er wél voor. Zonde. Bespaar €80,- per jaar*
- 4 Breng radiatorfolie aan achter je radiator.** De warmte gaat dan je huis in in plaats van uit. Dit zorgt voor lagere kosten en meer comfort. Bespaar €17,50 per jaar*
- 5 Ontdooi je vriezer.** Een ijslaagje van meer dan twee millimeter op het vrieselement betekent meer energieverbruik. Bespaar tot wel €73,- per jaar*
- 6 Plaats tochtstrips en een brievenbusborstel.** Er kan flink wat warmte ontsnappen langs al die kiertjes in huis. Tochtstrips onder de deuren en een brievenbusborstel houden de warmte binnen, wat stookkosten scheelt. Bespaar €50,- per jaar*
- 7 Zet de wasmachine pas aan wanneer deze vol is.** Een wasmachine gebruikt veel stroom én water. Wanneer je de was opspaat, hoef je minder vaak te wassen, dat scheelt in zowel energie- als watergebruik. Bespaar €23,- per jaar*
- 8 Installeer waterbesparende kranen.** Een kleine ingreep die al snel veel scheelt in jouw watergebruik. Bespaar €40,- per jaar*

Kijk op www.duurzaam010.nl/energiebesparing voor nog meer tips.

*De genoemde bedragen zijn inschattingen. Hier kunnen geen rechten aan worden ontleend.

Pendrecht als voorbeeldwijk voor gasloze woningen

Als iemand Pendrecht leeft en ademt, moet dat Bien Hofman zijn. De 'bijna' 70-jarige woont al ruim 40 jaar in de wijk en is daar een van de meest actieve vrijwilligers. Niet teveel praten, maar aanpakken. Dat is het motto van Bien. Ook als het om Pendrecht aardgasvrij gaat.

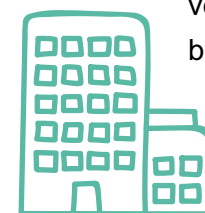
Vanaf de bovenste verdieping van de Zuiderkroon, een van de hoogste appartementengebouwen in de buurt, kan ze op heldere dagen kijken tot aan Brabant en Hoek van Holland. Maar ze kijkt ook graag gewoon recht naar beneden, naar haar wijkje rondom het Vlissingenplein. Pendrecht, al 41 jaar haar thuis.

'Het uitzicht verveelt nooit', zegt ze. Ze heeft veel goede herinneringen aan dit stukje Rotterdam dat wordt begrensd door de Groene Kruisweg in het westen, de Oldegaarde in het noorden, de Zuiderparkweg in het oosten en eindigt bij het Havenspoorpad en treinspoor aan de zuidkant.

Tegenover haar 'hoge toren' zit Vitaal Pendrecht, dat ze heeft helpen oprichten. Net als de Pendrecht Universiteit en de Kinderfaculteit. Plekken waar buurtbewoners terecht kunnen wanneer ze hulp nodig hebben, even willen praten of zichzelf verder willen ontwikkelen.

Ze kwam er wonen toen Pendrecht nog een voorbeeldwijk van de wederopbouw was. Ruim opgezet met brede straten en

veel groen. 'Regelmatig kwamen belangrijke mensen uit binnen- en buitenland kijken hoe het hier was', herinnert ze zich.

'Regelmatig kwamen belangrijke mensen uit binnen- en buitenland kijken hoe het hier was.'

Maar ook later, toen de wijk in verval raakte, wilde zij geen kwaad woord horen over de buurt. Toen de media alsmaar berichtte over al het negatieve in de wijk, en nooit het positieve, kondigde zij een persstop af.

Slimme journalist die daarna nog iemand te spreken kreeg over alle zogenaamde "ellende in de wijk". Dat gebeurde niet, want Bien wilde het niet. Ze kan er nog steeds hartelijk om lachen.

Tegelijk werkte ze achter de schermen keihard aan een beter imago van de wijk. Want dat Pendrecht 'slecht' zou zijn, daar geloofde ze niet in. 'Enkele uitzonderingen daargelaten zag ik alleen maar mensen die keihard werkten aan een betere toekomst voor zichzelf en hun kinderen.'

'Dankzij een aantal subsidies kun je met mooie korting je huis isoleren.'

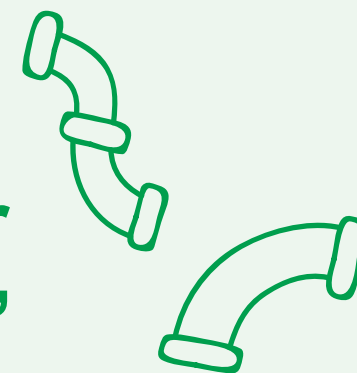
Bien wil dat bewoners trots zijn op hun wijk, En daar hebben ze volgens haar ook alle reden toe.

'Zo waren we de eerste wijk met een 'park-and-ride'-functie bij metrostation Slinge. En ook zijn hier veel sociaal - maatschappelijke projecten gestart. Bijvoorbeeld voor het tegengaan van armoede en voor hulp aan tienermoeders.'

Dat de wijk nu weer voorloopt in de verandering van aardgas naar duurzamere energiebronnen, vindt ze een goede zaak. 'Dankzij een aantal subsidies kun je met mooie korting je huis isoleren. En dan krijgen bewoners straks ook nog een uiterst scherp aanbod om op stadsverwarming over te stappen. Zo is Pendrecht alweer een voorbeeldwijk.'

'De grond onder Pendrecht is een wirwar aan kabels en leidingen'

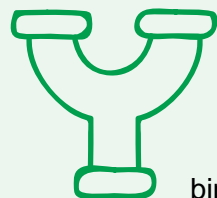

Roelof Dirkse, projectmanager bij Vattenfall, is de man die verantwoordelijk is voor het aansluiten van de Woonstad-woningen in Pendrecht op stadsverwarming. Dit is onderdeel van een deal tussen de woningcorporatie en Vattenfall uit 2018. In mei 2020 zijn ze begonnen met het openbreken van de eerste straten. Inmiddels zijn ze bijna klaar.

Hoe stadsverwarming werkt, is nogal een technisch verhaal dat begint bij de grootste afvalverwerker in de Rotterdamse regio: AVR in Rozenburg. 'Dat is een van de bronnen van warmte die je straks nodig hebt in huis. Heel simpel: stadsverwarming is het hergebruiken van restwarmte van de Rotterdamse industrie.'

Om het daar te krijgen, is de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in een netwerk van ondergrondse leidingen die deze warmte (in de vorm van heet, gedemineraliseerd water) transporteert naar zogenoemde warmteoverdrachtstations. Van daaruit stroomt het in de juiste hoeveelheid

verder naar weer een heel nieuw netwerk aan ondergrondse buizen, tot ze uiteindelijk je huis binnenkomen.

Daarvoor zijn twee pijpen nodig: één voor het hete water, de ander om het afgekoelde water weer terug te laten stromen om opnieuw op te warmen. 'De werking is eigenlijk net zoals je oude cv-ketel, maar dan in het groot en er is veel (74%) minder uitstoot van slechte broeikasgassen zoals CO₂', zegt Roelof.

Om dat alles voor elkaar te krijgen, moet je dus de grond in, vervolgt hij. Maar dat is in een wijk als Pendrecht nog niet zo gemakkelijk. 'Overal liggen namelijk al ondergrondse kabels en leidingen, zoals de riolering en je internetaansluiting.'

Roelof: 'Van de meeste kabels en leidingen weten we van wie ze zijn en waarvoor ze bedoeld zijn. Zo kan er rekening gehouden worden met de bestaande kabels en leidingen tijdens het ontwerpen van het warmtenet.'

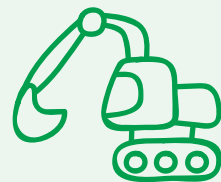
Maar zodra je gaat graven, kom je altijd verrassingen tegen. Oude, niet in het systeem vermelde kabels die misschien al lang geen

functie meer hebben. Maar soms ook wel. Dat uitzoeken van wie die kabels zijn, of wat ze doen, is altijd weer een hele uitdaging.

Onvoorziene kabels en leidingen kunnen in de uitvoering leiden tot vertraging. Terwijl Roelof en zijn mensen de overlast vanwege graafwerkzaamheden juist tot een absoluut minimum willen beperken.

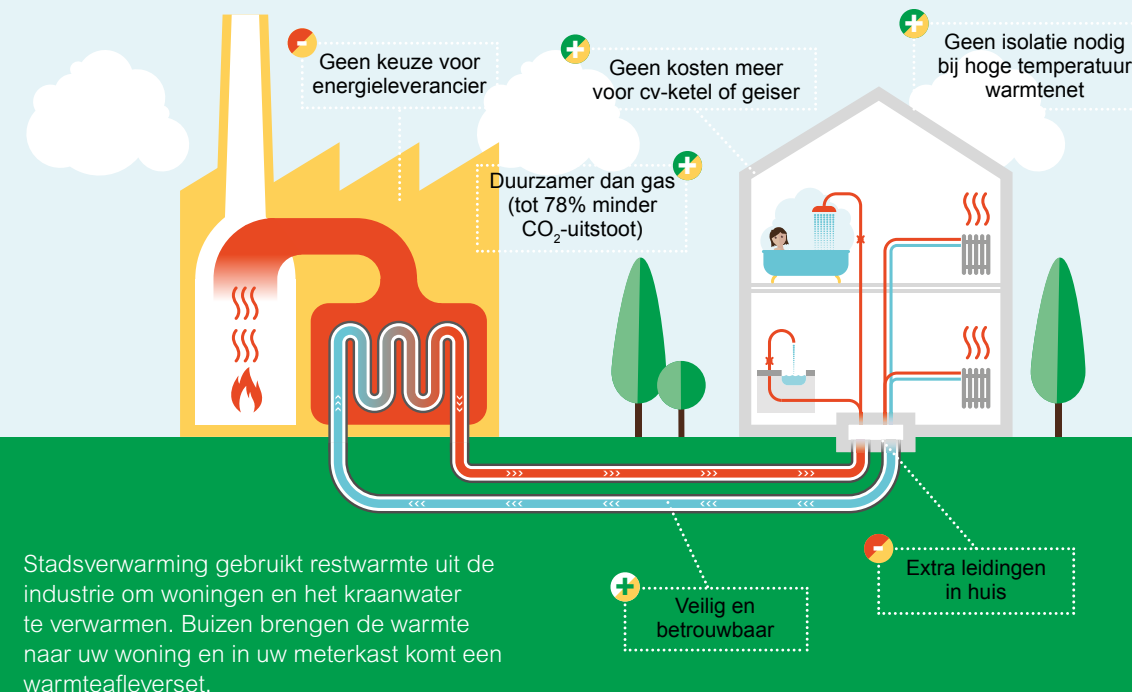
'Daarom sluiten we bijvoorbeeld regelmatig aan bij eerder geplande renovatiewerkzaamheden. Zodat de straat niet iedere keer opnieuw moet worden opengedoken. Vaak lukt dat, maar soms ook niet. Hopelijk snappen de mensen nu waarom.'

Daarbij, stadsverwarming aanleggen, is altijd weer maatwerk. Geen huis of woonblok is hetzelfde. 'De ene keer is het beter om de hele boel via het dak aan te sluiten. Dan weer via de kelder of kruipruimte. Maar hoe de leidingen ook binnen komen, we gaan pas weg als ze werken. Of je nu op straatniveau of dertig hoog woont, het huis moet comfortabel warm worden en de douchestraal moet overal even lekker warm zijn.'

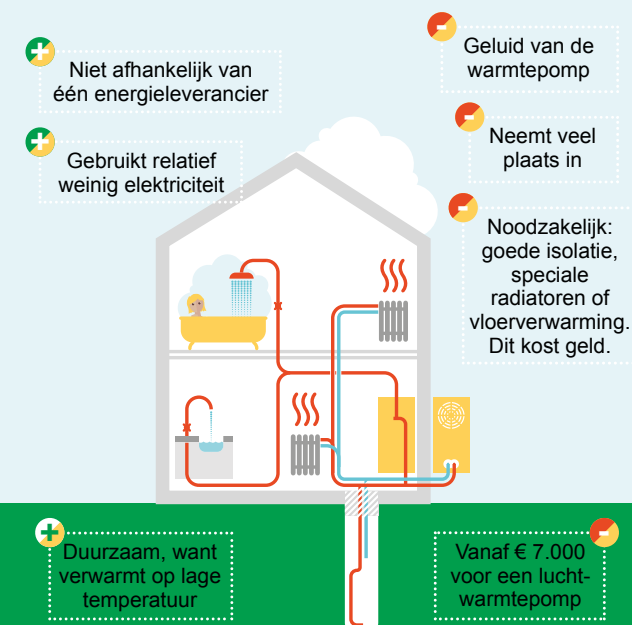
Belangrijkste alternatieven voor aardgas

Stadsverwarming (warmtenet)

Aan u de keuze!

Warmtepomp

Een warmtepomp haalt met behulp van een koude-middel en elektriciteit warmte uit de buitenlucht of de bodem. Een warmtepomp bereikt een lagere temperatuur dan een cv-ketel, dit vraagt om aanpassingen in de woning.

Elektrisch verwarmen

Via een elektrische cv-ketel, elektrische radiatoren of infraroodpanelen kunt u uw woning elektrisch verwarmen. Alleen als u groene stroom heeft of eigen zonnepanelen kan een elektrisch verwarmingssysteem duurzaam zijn.

‘Isoleren levert je meer geld op dan sparen’

Iedere eerste zaterdag van de maand geeft ‘energiemannetje’ Aroen Bechan (43) gratis energieadvies in de Huiskamer aardgasvrij Pendrecht. Stap voor stap helpt hij buurtbewoners hun weg te vinden in de wirwar aan oplossingen om je huis slim en gasloos te verwarmen.

Dat zoiets niet makkelijk is, merkt hij aan zijn ouders. Zij wonen in een huurwoning aan de Vinkenbaan in Vreewijk. Als hij er langskomt voor een hapje eten, staat de condens op de ramen. Zijn ouders weten niet beter. Maar Aroen weet: als je condens ziet, is het foute boel.

‘Die vochtige ramen betekenen warmteverlies en hoge stookkosten. Ze zijn een dagelijkse herinnering dat je huis niet goed geïsoleerd is. En goede isolatie is de eerste stap naar een (betaalbare) aardgasvrije woning. Anders heb je straks alsnog een hoge energierekening, ook al ga je *all-electric*.’

Nu kunnen zijn ouders weinig doen aan het enkelglas in hun woning. ‘Dat is iets dat de verhuurder zou moeten aanpakken.’ Maar ook zij kunnen met een aantal slimme tips nu al beginnen om hun woning te verduurzamen.

EPS-parels. Dit isolatiemateriaal wordt gebruikt voor het na-isoleren van de ruimte tussen de binnen- en de buitenmuur (de spouw).

Voorals mens met een koohuis kunnen veel besparen door hun huis goed te isoleren. Al zie je daar ook nog steeds mensen die stilletjes afwachten of het hele ‘van het aardgas af’-verhaal maar onzin vinden.

Aroen heeft ze al verschillende keren voor zijn neus gehad, de klimaatontkenners of andere critici die het maar raar vinden dat Nederland van het aardgas af wil.

Rustig legt hij dan uit dat het sowieso slim is om je huis te isoleren. ‘Je bespaart

Gratis energieadvies!
Aroen heeft elke eerste zaterdag van de maand een spreekuur in de Huiskamer aardgasvrij Pendrecht.

op energiekosten, vermeerderd de waarde van je huis en je woonplezier wordt alleen maar groter. Voor mij zijn dat een heleboel plussen.’

Aroen heeft de rekensom al vaak gemaakt en iedere keer kwam hij tot dezelfde conclusie: je huis isoleren of zonnepanelen kopen levert meer geld op dan je geld op een spaarrekening zetten.

‘Maar veel mensen die een energiebesparende maatregel overwegen delen simpelweg de investering door de

jaarlijkse besparing. De uitkomst heet de terugverdientijd.

Als die langer is dan 5 tot 7 jaar zien mensen vaak af van de investering, ook al is de winst op langere termijn veel groter.’

Dat is jammer, zegt hij, want de terugverdientijd neemt namelijk niet al de besparingen over de hele levensduur van de maatregel mee. ‘Wat het je op de langere termijn oplevert, wordt over het hoofd gezien, net als energieprijsstijgingen en eventuele rente op besparingen.’

En nu Pendrecht als een van de eerste wijken gasloos wordt, zijn er helemaal mooie deals te maken, zegt hij. ‘Voor veel energiebesparende maatregelen bestaan er subsidies.’

Welke voor jou van toepassing is? Aroen rekt het graag voor je uit. Helder en simpel. ‘Als ze dan zien wat bijvoorbeeld zonnepanelen je opleveren, weet ik zeker dat mensen enthousiast worden nog veel meer maatregelen toe te passen.’

Kinderen over een aardgasvrij Pendrecht: ‘Game-over? Dan snel die Xbox of PlayStation uit het stopcontact!’

De gemeente wil graag weten wat kinderen van hun wijk vinden en hoe zij denken over wonen zonder aardgas. Het gaat om hun toekomst. Daarom is er de Kinderdenktank Pendrecht waar kinderen al hun ideeën kwijt kunnen. Bovendien: kinderen bedenken vaak creatieve oplossingen waar volwassenen nooit op waren gekomen. Zij durven, denken en doen.

Als je klaar bent met tv spellen, zet hem dan niet op stand-by.

Verwarming lager

Minder vlees eten

Als het mooi weer is kan je lopend naar je werk.

Tentoonstelling werkstukken duurzaam wonen van de Kinderfaculteit.

Duurzame warmte

Met koud water douchen in plaats van met warm water douchen.

5 minuten douchen

Warmte uit afval

Foto's © Jan van der Ploeg

Leerlingen van de Kinderfaculteit denken na over Pendrecht aardgasvrij

Leerlingen van de Kinderfaculteit denken in een serie van tien lessen na over hoe we in de toekomst omgaan met aardgas en over een aardgasvrij Pendrecht.

In de eerste vier lessen gaat het over verschijnselen en dieren in de natuur. Verwondering staat hierin centraal. Hierna gaan de lessen over gedrag en omgang met de natuur en onze aarde. Hierbij is het belangrijk om na te denken hoe we omgaan met het gebruik van andere vormen van energie die minder belastend

zijn voor onze aarde. Dit natuurlijk vertaald op en naar kinderniveau.

Na alle theorie gaan de kinderen aan het werk. Onder begeleiding van een kunstenaar maken zij een ontwerp voor een aardgasvrije kinderfaculteit. Dit als voorbeeld hoe gebouwen in Pendrecht aardgasvrij kunnen worden gemaakt en wat daarbij komt kijken. De bedoeling is dat de resultaten worden tentoongesteld in de Huiskamer aardgasvrij Pendrecht.

Jan en Tiny zijn klaar voor een aardgasvrije toekomst: 'Alleen de stekker hoeft nog uit de cv'

Als het op duurzaam verbouwen aankomt, zijn Jan en Tiny Korevaar (beiden 70) een voorbeeld voor de wijk. Al ruim 28 jaar lang leggen ze iedere maand wat geld opzij om hun woning aan de Kruiningersstraat nóg comfortabeler te maken. Met succes, inmiddels hoeft alleen nog de stekker uit de cv om volledig elektrisch te gaan.

Toen we hier in 1992 kwamen wonen, zijn we gelijk begonnen met verbouwen, zegt Jan. Want al was het huisje prima naar ons zin; het was tegelijk één groot tochtgat. Niets was geïsoleerd. Als je de trap opliep, voelde je de kou dwars door de muur heen komen.'

Dat moest anders, vond de voormalig betonvlechter. Hij legde zijn spaar- en vakantiegeld bij elkaar en begon met het vervangen van de kozijnen en het plaatsen van dubbelglas.

Best een flinke investering. Maar het was het waard. Ineens voelden de winters zo koud niet meer. Daarnaast hoefden we ook veel minder te stoken, wat weer zorgde voor een veel lagere energierekening.

Daarna lieten de Korevaars ook de kelder en het dak isoleren. Weer wat later volgden zonnepanelen. In totaal tien stuks. 'Want als Jan iets doet, doet hij het meteen goed', grapt Tiny.

En terecht, de set die Jan en Tiny hebben gekozen, levert jaarlijks 2.600 kWh stroom: bij het energiebedrijf zou je daar volgens

het huidige prijspeil zo'n 600 euro voor betalen. Nu kan hij dat bedrag van de energierekening aftrekken. Dat is nog geen echte winst, omdat hij de zonnepanelen natuurlijk eerst moest kopen. Maar over zes jaar is het wel echt terugverdiend geld.

Bij de spouwmuurisolatie dreigde het even mis te gaan. Althans, het aanbrengen daarvan verliep

'Kijk goed welke subsidiemogelijkheden er zijn, en doe het samen met zo veel mogelijk burens.'

zo rommelig en chaotisch dat Jan vermoedde dat zijn muren misschien toch niet zo goed geïsoleerd waren als waarvoor hij betaald had.

De gratis warmtefoto die hij via de gemeente kon laten maken, gaf hem gelijk. 'Daarop was inderdaad te zien dat de muur op vier punten niet goed geïsoleerd was. Een fout die zonder zo'n warmtescan nooit was ontdekt, maar nu vrij simpel kon worden hersteld.'

Nu alles geïsoleerd is (Jan en Tiny koken al elektrisch), hoeven ze alleen nog hun cv-ketel te vervangen om volledig over te gaan op elektrisch. Maar daar besloten ze nog even mee te wachten, in de hoop dat het oude beestje het nog wel een paar jaar langer zou uithouden.

Maar wat denk je: ging-ie onlangs alsnog kapot. Toen moest het echtpaar ineens kiezen: schaffen we een warmtepomp aan, of wachten we op stadswarmte? Uiteindelijk kozen ze geen van beide, maar besloten ze een cv-ketel te huren. 'Dan kunnen we later op ons gemak bepalen wat voor ons de goedkoopste keuze is.'

Misschien maar goed ook, want omdat Jan al zo snel begonnen was met het verduurzamen van zijn huis heeft hij veel zelf moeten betalen. Zijn advies aan andere Pendrechtse is dan ook simpel. 'Kijk goed welke subsidiemogelijkheden er zijn, en doe het samen met zo veel mogelijk burens. Dat levert je een flinke korting op bij de aanleg.'

Warmtefoto

De gemeente Rotterdam heeft afgelopen jaar alle eigenaar-bewoners met een eengezinswoning in Pendrecht een gratis warmtefoto aangeboden. Op zo'n infraroodfoto kun je precies zien waar warmte het huis verlaat. Op deze manier kun je beter zien of er bijvoorbeeld een kier moet worden gedicht of dat de gevel beter geïsoleerd kan worden.

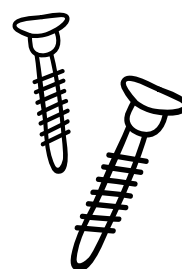
Woning isoleren?

Extraatje voor Pendrecht

Heb je een koophuis en wil je je eigen huis in Pendrecht isoleren? Via de landelijke subsidie voor isoleren kun je geld terugkrijgen. Eigenaar-bewoners van koophuizen in Pendrecht krijgen met de Pendrecht Isolatiecoupon een extraatje van 300 euro. Ook geldig voor de doe-het-zelver. Kijk voor meer informatie op www.bit.ly/isolatiecoupon.

‘Duurzaam verbouwen? Daar zijn een paar mooie subsidies voor’

Verbouwingsplannen? Dan is het slim om nu al rekening te houden met aardgasvrij wonen.

Dit voorkomt dat je nu aanpassingen doet, waar je later spijt van gaat krijgen.

Toen Adriaan van der Giessen drie jaar geleden zijn hoekhuis aan de Stavenissestraat kocht, wist hij één ding zeker: ‘ik ga één keer goed verbouwen, en dan moet het klaar zijn’. Dat heel veel werk zou worden, was wel duidelijk. ‘De meeste woningen in deze straat, waaronder de mijne, zijn gebouwd in de jaren ‘60. Hopeloos verouderd en slecht geïsoleerd.

Om een voorbeeld te geven: in zijn badkamer hangt nog een antieke geiser, en de cv-ketel staat in de berging in de tuin. ‘In de winter zie je precies waar de leidingen lopen aan

alle weggesmolten sneeuw. Kortom, niet echt duurzaam. En slecht voor de portemonnee, want voor al dat warmteverlies moet wel gewoon betaald worden.’

Het liefst had Adriaan die oude verwarmingsketel als eerste vervangen. Maar hij wist ook dat Pendrecht vrij snel van het aardgas afgaat. Nu investeren in een gloednieuwe cv-ketel zou veel geld kosten. Beter kon hij wachten op het aanbod van de gemeente om over te stappen op stadsverwarming. Goedkoper en gemakkelijker. De cv-ketel en geiser hangen er dus nog steeds. Maar verder is zijn huis al helemaal klaar voor

aardgasvrij wonen. De binnenkant van zijn dak isoleerde hij met glaswol. Daarna plakte hij tochtstrips op de ramen. Vervolgens liet hij spouwmuurisolatie aanbrengen en een inductie kookplaat inbouwen.

‘En omdat ze daarvoor toch al wat aanpassingen in de meterkast moesten doen, liet ik tegelijk een paar extra leidingen naar boven aanleggen. Daar kan straks dan mooi de stadsverwarming aan worden gekoppeld’, aldus Adriaan.

Het enige wat nog miste, was vloerisolatie. Maar dat wordt later dit jaar nog geregeld, zodat hij

nog net aanspraak kan maken op de landelijke SEEH-regeling. Een subsidie voor huiseigenaren die vanaf 15 augustus 2019 minimaal twee energiebesparende isolatiemaatregelen hebben laten uitvoeren. Deze regeling loopt tot 31 december 2020.

Dat al die subsidies aanwezig zijn, noemt Adriaan één van de voordelen van wonen in een wijk die als één van de eerste in Nederland van het aardgas afgaat. ‘Je moet je er even in verdiepen, maar dan ontdek je al gauw dat voor veel energiebesparende maatregelen een potje bestaat. Ik zou zeggen: doe er je voordeel mee.’

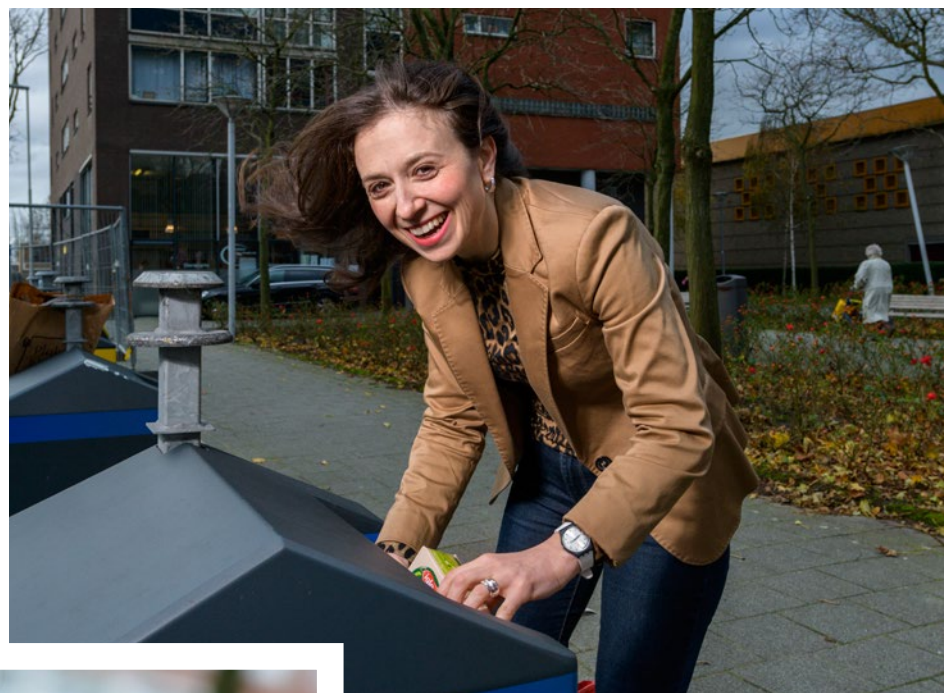
Sonja gaat als energievoach aan de slag

Sonja Gurbaj (45) gaat als energievoach in Pendrecht aan de slag. De cursus die daaraan vooraf gaat, moet ze nog volgen, dus een expert is ze nog niet. Maar waaróm de wijk van het aardgas moet, weet ze al wel: 'dat is beter voor het milieu, én je portemonnee'.

Sonja probeert zo duurzaam mogelijk te leven. Niet te lang douchen, spaarlampen in plaats van gloeilampen of alleen de kamer verwarmen waar je verblijft; het zijn lessen die zij zichzelf jaren geleden al aanleerde. 'Maar een lage energierekening is niet mijn grootste drijfveer; dat is het milieu.'

Om dezelfde reden eet ze al dertien jaar geen vlees meer. Dat haar man en kinderen dat nog wel doen, vindt ze prima. Maar als zij hun favoriete Servische gerecht maakt (gevulde paprika met gehakt), kiest ze zelf voor de vegetarische variant.

Ook heeft ze een groot hart voor Pendrecht. De wijk is al 23 jaar haar thuis. Naast haar werk als zuster-helpende in woonzorgcentrum Sonneburgh is ze actief voor de lokale Servisch orthodoxe kerk, lid van het wijkcomité en heeft ze zich kort voor de zomer aangemeld als nieuwe energievoach.

Het is allemaal wat veel misschien. Maar mensen helpen, doet ze graag. Ook waar het moeilijke onderwerpen betreft zoals de energietransitie, 'een duur woord voor het zoeken naar andere manieren om je huis en water te verwarmen zonder gebruik te maken van een cv-ketel, geiser of boiler op gas.'

Heel eerlijk, tot voor kort wist ze zelf ook niet wat zoiets als 'stadsverwarming' betekende. En dus besloot ze op een dag, tussen de boodschappen door, de Huiskamer op Plein 1953 binnen te lopen. 'Vragen staat vrij, nietwaar.'

Het antwoord dat ze daarop kreeg, verbaasde, maar intrigeerde tegelijk. 'Je huis verwarmen met restwarmte van de industrie. Wat knap dat zoiets kan. En wat fijn dat het veel milieuvriendelijker is dan stoken op aardgas.'

Toen ze dat hoorde, wilde Sonja ook graag energievoach worden. Ook nu weer om mensen te helpen. 'Want dat hele plan van de overheid om van fossiele brandstoffen zoals gas naar groene energie te gaan, is best een ingewikkeld verhaal', zegt ze.

Zeker voor mensen die, zoals zichzelf ooit, moeite hebben met de Nederlandse taal. 'Leg hen maar eens uit wat een woord als "aardgasvrij" betekent, laat staan hoe je er van af komt. Of welke subsidies je daarvoor allemaal kunt krijgen.'

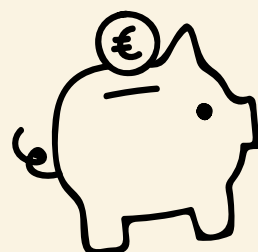
Gemakkelijk zal het niet worden. Maar Sonja is vastbesloten de buurt mee te krijgen. 'Elke generatie zou de wereld een klein stukje beter moet achterlaten voor de volgende generatie. Bewust(er) omgaan met energie is dan een mooi begin.'

Wil jij ook energievoach worden?
Stuur dan een mailtje naar
energievoach@pendrecht010.nl met
daarin je naam en adresgegevens.

‘Energie besparen? Je beste vriend is een aan-uitstekkerdoos’

Tien jaar geleden, toen haar zoon nog een puber was en zij met een uitkering thuis zat, begon Diana Leeuwangh (nu 52) met het opvolgen van wat simpele bespaartips. Dat leverde direct resultaat op. Haar energierekening daalde met ruim 50 euro per maand.

Een ‘big spender’ is ze nooit geweest. Maar zoals iedereen met een krappe beurs weet: elke euro die je bespaart, is er weer één. Daarom besloot ze een jaar lang te bezuinigen op haar energiekosten. ‘Gewoon door alledaagse dingen even nét iets anders te doen.’

Bijvoorbeeld door al haar elektrische apparaten, zoals de waterkoker en magnetron, ook echt uit-uit te zetten. ‘Want zelfs wanneer deze op stand-by staan, verbruiken ze stroom en kosten ze geld. De spelcomputer van mijn zoon, met drie beeldschermen plus lichtgevend toetsenbord, misschien nog wel het meest van allemaal.’

Maar elke avond overal de stekker uittrekken, bleek al gauw een heel gedoe. Om het zichzelf gemakkelijk te maken, investeerde ze daarom in een aantal stekkerdozen met aan- uitschakelaar. ‘Die kosten nog geen tientje per stuk, maar helpen je direct besparen.’

Het vervangen van gloei- en halogeenlampen door led-lampen bleek ook een goede zet. ‘Daarmee bespaar je al snel zo’n 70 à 150 euro per jaar. Als je tenslotte ook geen onnodige lichten laat branden, dan kun je de kosten voor verlichting zomaar halveren.’

Wat ook helpt: voortaan alleen nog wasjes draaien met een volle trommel op de eco-stand. ‘En vergeet vooral niet regelmatig je vriezer te ontdooien. Hoe dikker de ijslaag, hoe hoger het energieverbruik’, aldus Diana.

Ze geeft toe: in het begin was dat best even afzien. ‘Ik vergat na het koken bijvoorbeeld steeds het keukenlicht uit te doen. En ook de wasmachine gooide ik niet altijd helemaal vol, of zette ik uit gewoonte alsnog op 60 graden.’

‘Super irritant.’ Maar toen ze ontdekte dat haar energierekening was teruggegaan van 150 naar 94 euro per maand, en ze na dat eerste proefjaar ook nog eens honderden euro’s terugkreeg, begon besparen bijna een sport te worden.

Daarin ging ze uiteindelijk best ver. Zo hangt in de douche nog altijd een waterdichte zandloper. Al tien jaar wordt er in huize Leeuwangh niet langer dan vijf minuten gedoucht.

Diana, lachend: ‘Mijn zoon, die toen nog lange haren had, haatte dat ding vroeger intens. Tandpoetsen met de

kraan open, was al verboden. En nu mocht hij ook niet meer uitgebreid badderen. Of hij moest er zelf voor gaan betalen.’

Maar nu zoonlief alweer even op zichzelf woont, snapt hij zijn moeder een stuk beter, zegt ze. ‘Natuurlijk gooide hij die eerste weken alleen meteen al mijn wijze raad overboord. Tot hij zijn eerste afrekening binnenkreeg. Toen hing hij gauw aan de telefoon: mam, hoe deden we dat vroeger ook alweer?’

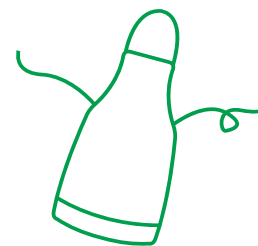

Herman den Blijker bij zijn ouderlijk huis in Pendrecht tijdens het programma Gerse Gasten van RTV Rijnmond.

Top-koks kiezen massaal voor inductie

Oud-Pendrecht Herman den Blijker doet het. Evenals bekende tv-koks als Julius Jaspers en Ramon Beuk. Allemaal verkiesen ze inductie boven gas in hun keuken. Dat is veiliger, schoner en een stuk minder zweten.

‘Barbaars afzien, 60 graden in de keuken, het zweet in je naad.’ Toen het AD Rotterdams Dagblad topkok Herman den Blijker vroeg waarom de blauwe vlammen in zijn restaurantkeuken niet langer rond de pannen likken, liet hij geen spaan heel van het romantische beeld van de oude gas- of vuurkeuken. Zo’n pretje was het allemaal niet.

‘Het maakt voor dat kippetje of die duif echt niet uit of-ie op vlammen of inductie wordt gebraden hoor.’

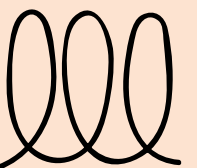
Vaak wordt gezegd: een echte kok kookt op gas. Dat is gewoon lekkerder. Maar Herman, opgegroeid in de Sint-Annalandstraat, gelooft daar niet in. ‘Het maakt voor dat kippetje of die duif echt niet uit of-ie op vlammen of inductie wordt gebraden hoor.’

Daarnaast is zo’n elektrische kookplaat veel gemakkelijker schoon te maken dan de oude aardgasvariant. ‘Hup, een doekje eroverheen en klaar is Kees. Terwijl je voorheen al je branders stuk voor stuk moest ontvetten.’

Verder is koken op inductie ook veel veiliger. ‘Omdat de kookplaat zelf niet warm wordt, alleen de pan, kun je er na het afgieten van de piepers gewoon je keukenhandschoen op parkeren. In de brand vliegt-ie toch niet’, aldus Herman.

Krijg tot 500 euro terug op je elektrische kookplaat

Ben je toe aan een nieuwe kookplaat? Overweeg dan een overstap naar elektrisch koken en krijg tot wel 500 euro subsidie van de gemeente terug op de aanschaf van een elektrische kookplaat.

Om hiervoor in aanmerking te komen, is het wel belangrijk dat je zowel eigenaar als bewoner bent van de woning waar je de kookplaat laat installeren. Ook moet je een factuur kunnen laten zien, waaruit blijkt dat je de aardgasleiding in de keuken door een professioneel bedrijf is afgesloten. Je bent verder vrij in je keuze met welke partij je in zee gaat voor de aankoop en installatiewerkzaamheden.

Nieuwsgierig geworden? Je kunt deze subsidie nog tot en met 30 september 2022 aanvragen via www.bit.ly/kookplaatsubsidie.

Zonder vuur de lekkerste maaltijden op tafel

Natuurlijk moest ze eraan wennen. Net als wanneer je ineens in een andere auto rijdt. Maar inmiddels weet Wendy Tromp prima haar weg te vinden in een keuken zonder gas. Ook zonder vlammen zet de Arubaanse keukenprinses de ene na de andere lekkernij op tafel.

Toen Wendy zeven jaar geleden van Aruba naar de Sliedrechtstraat in Pendrecht verhuisde, wist ze niet was ze zag. Aan de woning zelf mankeerde niets. Die was een paar jaar daarvoor gloednieuw opgeleverd, perfect geïsoleerd en zelfs al aangesloten op stadswarmte. Maar dat laatste was tegelijk haar probleem. In heel de keuken was geen gaspit te vinden, alleen een keramische kookplaat en een heteluchtoven die ze nog nooit eerder had gebruikt.

‘De eerste keren proberen, ging het gelijk al goed mis’, zegt ze. ‘Pannen kookten over en taarten kwamen half verbrand, half gaar uit de oven.’

Wendy miste haar vlammen en moest duidelijk nog even wennen. ‘Gelukkig had de dame waar ik een keer een workshop taarten decoreren volgde, een goede tip: zet de oven voortaan wat lager en laat je gerechten gewoon wat langer garen. Zo voorkom je dat de boel aanbrandt of veel te droog uit de oven komt.’

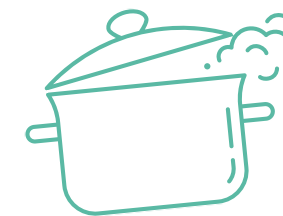

Dat werkte, haar taarten en cakes waren daarna weer net zo lekker als toen ze nog op gas kookte. En ook andere gerechten,

van simpele stamppot met rookworst tot tropische visschotels (zie pagina 28 voor Wendy’s recept), kwamen weer zoals bedoeld van het fornuis. En man en kinderen (ze heeft er twee, een van 4 en van 6 jaar) smullen hun buikjes rond.

En toch, helemaal happy is ze nog steeds niet met haar keramische kookplaat. Echt veilig vindt ze deze manier van koken niet. ‘Na het koken blijft de plaat, ook al is hij niet rood, toch nog heet. Je kunt er dus nooit iets opleggen; geen pannenvlap, laat staan je hand.’

Een vergissing die ze zelf gelukkig nooit gemaakt heeft. Maar nu haar kinderen ook graag willen meehelpen in de keuken, vreest ze voor verbrande peuter- en kleutervingertjes.

Dat het beter is om zonder gas te koken, daar is Wendy nu wel van overtuigd. Maar als ze nu de keuze, zou ze liever gaan voor een inductie kookplaat. ‘Die verwarmen alleen de pan en niet de kookplaat. Een stuk veiliger dus dan keramisch. Maar over het algemeen wel wat duurder in de aanschaf.’

Finger licking good

De kou zit in de lucht, tijd voor comfort food. Wendy Tromp brengt in de koude dagen graag een stukje tropisch Aruba op haar bord. Haar red snapper met Creoolse saus, pan bati en funchi is een caloriebom van heb ik jou daar. Maar lekker is-ie wel.

Vis met Creoolse saus

4 stuks red snapper • peper en zout • all seasoning (Badia) knoflookpoeder • zonnebloemolie 250 gram gezouten roomboter • 4 grote uien • 2 grote vleestomaten (of een blikje tomaten) 100 ml water • ketchup • Maggie (eventueel 1 theelepel azijn)

1. Bestrooi de vis met een beetje peper en zout. Voeg een beetje all seasoning en knoflookpoeder toe naar smaak. Doe een scheut olie in de pan en bak de vis.
2. Snijd de ui in ringen en de tomaat in blokjes. Bak eerst de ui in een beetje van de boter, daarna doe je het water erbij en de rest van de boter.
3. Als de boter gesmolten is dan voeg je de tomaat en de ketchup toe. Laat dit even koken.
4. Voeg het water toe, doe er eventueel wat Maggie bij en laat het koken op middelhoog vuur tot een dikke consistentie.

Pan bati en funchi
Kijk voor het recept van de pan bati en funchi op www.bit.ly/pendrecht-proeft

De do's zonder don'ts van koken op inductie

Dat je in de Huiskamer aardgasvrij Pendrecht terecht kunt voor meer dan alleen energieadvies bewijzen kookgekken en amateurkoks Naomi en Monica, de sterren van Pendrecht Proeft. Vorig jaar verzamelden ze met de bakfiets de favoriete recepten van de bewoners van Pendrecht om hen te laten zien dat je deze ook prima 'elektrisch' klaar kunt maken.

Monica valt maar meteen met de deur in huis: over koken op inductie bestaan veel misverstanden. Mensen zijn bang dat het minder lekker smaakt, hebben geen zin (of geld) om nieuwe pannen te kopen en de warmte zou lastiger te reguleren zijn dan bij een kookplaat op gas. Ook zou inductie niet geschikt zijn voor wok of tajine.

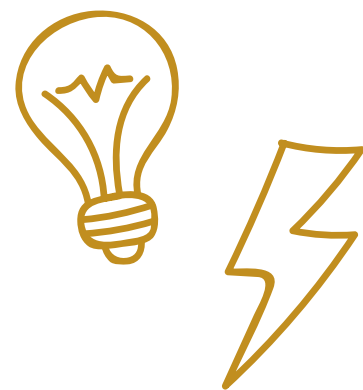
Dat klopt niet helemaal. 'Soms denken mensen dat je voor koken op inductie allemaal nieuwe pannen nodig hebt. Het klopt dat je niet zomaar elke pan op een elektrische kookplaat kunt zetten, alleen magnetische. Iets was je eenvoudig kunt testen: houd daarvoor een magneetje tegen de onderkant van de pan. Blijft de magneet plakken, dan is de pan geschikt voor inductie.'

'Maar zelfs als dat niet het geval is, hoef je oma's braadslee of tajine niet meteen weg te gooien', vult Naomi aan. "Je kunt ook gewoon een inductie adapter kopen. Een platte schijf, net zo plat als de inductiekookplaat, die de hitte rechtstreeks doorstraalt naar je oude en vertrouwde pannenset die je er simpelweg opzet. Kosten: zo'n 20 euro.'

'En omdat koken op inductie steeds populairder wordt, zijn er ook allerlei oplossingen voor wokken: van een wokpan met platte boden, inductiekookplaat met wokkuil of wokbrander tot de wokring, die het mogelijk maakt te wokken op platte inductie kookplaten', aldus Monica. 'Zelfs Chinese restaurants zweren er inmiddels bij.'

Werken bij Stedin: ‘Dankzij jou blijft het licht branden’

Elke dag 24/7 energie transporteren en ondertussen werken aan aardgasvrij wonen in Pendrecht en de rest van Rotterdam. Dat is wat Stedin als netbeheerder doet. Ook in jouw wijk dus. Ze werken iedere dag heel hard aan een elektriciteitsnetwerk waarop je kunt vertrouwen.

Dat is belangrijk, want er verandert nogal wat. De vraag naar elektriciteit neemt ontzettend toe. Dus moeten er dikkere kabels in de grond. Net zoals in Pendrecht gaan ook andere wijken in Rotterdam de komende jaren over op duurzame energie. Dus moet er iets gebeuren met de leidingen in de grond.

Zonnepanelen en windmolens voorzien je huis immers niet ‘zomaar’ van warmte en energie. Het is geen wifi of Bluetooth. Echte mensen moeten daarvoor echte kabels naar je huis en netwerk trekken om alles in orde te maken.

Genoeg te doen dus. Genoeg uitdagingen. En genoeg mogelijkheden voor mensen die een baan zoeken in het aardgasvrij maken van Pendrecht, Rotterdam en vervolgens heel Nederland.

Werken bij Stedin betekent werken met ruim 3500 specialisten. En met volop doorgroeimogelijkheden. Je kunt bij Stedin aan de slag als monteur elektra, om de dikkere kabels aan te leggen en aan te sluiten. Of als monteur gas, want woningen en wijken gaan straks massaal van het aardgas af. Alleen in Rotterdam gaan er al zo’n 8000 woningen per jaar van het gas af.

Dat werk moet natuurlijk ook goed voorbereid worden en goed gecontroleerd. Daarvoor zoekt Stedin onder andere werkvoorbereiders, uitvoerders en projectleiders. En ook mensen die voor hen plannen en slimme oplossingen bedenken. Die berekenen hoeveel de leidingen aankunnen. En die zorgen dat de juiste informatie op het juiste moment beschikbaar is.

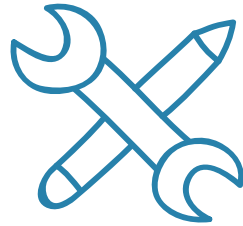
Deze accountmanagers, data-analisten, engineers en strategen zijn ook van harte welkom en nodig voor het bedrijf. Ja, er kan veel en ze doen veel bij Stedin. Maar mensenhanden (misschien die van jou) zijn daarvoor noodzakelijk. Voor welke functie je ook gaat; jij maakt het verschil. Dankzij jou blijft het licht branden. Voor nu en voor onze kinderen en kleinkinderen.

Benieuwd wat er allemaal mogelijk is? Kijk eens op www.werkenbijstedin.net. Naast de normale vacatures, starten er regelmatig (leer/werk)trajecten op hun eigen Stedin Bedrijfsschool. Meer info via www.werkenvakmanschap.nl.

Foto's © Stedin

Energietransitie levert enorm veel banen op

Er is nog veel werk te doen om de doelen van de energietransitie te halen. Daarom zijn er heel veel mensen nodig, van technici

tot ict'ers. Bijvoorbeeld om kabels te vervangen en gebouwen aan te passen. Maar ook om zonnepanelen en slimme meters te plaatsen. Zoek je een baan? Loop dan eens langs de etalage van de Huiskamer aardgasvrij Pendrecht op Plein 1953. Op het raam hangen iedere week nieuwe vacatures. Wie weet, misschien zit jouw droombaan er wel tussen.

Welkom bij de grootste winkel voor duurzaam wonen

Wanneer je mensen wilt voorbereiden op aardgasvrij wonen is een goede informatievoorziening heel belangrijk, zegt Maurits van der Kloes, adviseur bij de WoonWijzerWinkel op Rotterdam-Heijplaat. Hier kun je in alle rust eens komen kijken en je vragen stellen over wonen zonder aardgas.

Is je huis nog helemaal niet geïsoleerd? Dan moet je nu wel langzaam in actie komen, adviseert de adviseur. Maar laat je niet gek maken, en doe het stapsgewijs. 'Of je nu gaat voor een inductie kookplaat of meteen de hele gevel isoleert; alle beetjes helpen.'

Ook mooi: dat er momenteel allerlei potjes, subsidies en regelingen zijn die het maken van duurzame maatregelen nog aantrekkelijker maken. Ook daarin wijst de WoonWijzerWinkel graag de weg.'

Meer informatie? Kijk op www.woonwijzerwinkel.nl.

Woonstad Rotterdam gaat voor aardgasvrije huurwoningen

Woningcorporatie Woonstad en energieleverancier Vattenfall gaan de komende jaren 600 bestaande Pendrechtse huurwoningen van het aardgas halen om deze vervolgens aan te sluiten op stadsverwarming. Een enorme klus, maar ze zitten aardig op schema.

In februari, april en oktober 2020 leverde Woonstad de eerste 96 van de in totaal 128 aardgasvrije woningen op in de Wagenbergstraat en Geertruidenbergstraat. Het project is onderdeel van een grote gebiedsaanpak van Woonstad, waarbij in totaal zo'n 600 woningen overgaan op stadsverwarming.

Er moest zoveel verbouwd worden, dat de voormalige bewoners zijn verhuisd. De nieuwe bewoners van de sociale huurwoningen zijn kleine gezinnen, een- en tweepersoonshuishoudens of eenoudergezinnen.

De werkzaamheden aan de Wagenbergstraat waren nodig, omdat de panden nou niet bepaald meer de jongste waren. 'De totale aanpak heeft geleid tot meer wooncomfort en een betere veiligheid', zegt projectmanager vastgoedontwikkeling Barry de Kok van Woonstad Rotterdam.

Er is veel veranderd. 'Niet alleen zijn de woningen aardgasvrij opgeleverd, ook is de indeling verbeterd en is het woonoppervlak vergroot. De inpandige balkons zijn bij de woning getrokken en hebben plaats gemaakt voor nieuwe balkons aan de buitenzijde.'

Hoeveel de huurders dat kostte? De Kok: 'Niets. Het aardgasvrij maken en verbeteren van de woningen betaalt Woonstad Rotterdam.'

En zo gaan ze verder en verder. Net zo lang tot alle Woonstad-woningen van de gebiedsaanpak aardgasvrij zijn opgeleverd. 'Voor het project aan de Geertruidenbergstraat worden de laatste 32 woningen in april volgend jaar opgeleverd en verhuurd. Daarna dus nog een kleine 500 te gaan.'

Minder kopzorgen dankzij stadsverwarming

Nance Pastijn (37) woont sinds april 2020 in één van de eerste door Woonstad Rotterdam opgeleverde aardgasvrije huurwoningen in de Wagenbergstraat. Ze heeft het er prima naar haar zin. 'Een huis aangesloten op stadsverwarming levert je een stuk minder kopzorgen op.'

Nance komt maar meteen met de deur in huis: de Wagenbergstraat was vroeger niet echt aantrekkelijk. Behalve zij die er woonden, kwamen zelfs geboren en getogen Pendrechters als Nance er niet graag. 'Het zag er vervallen uit. Een beetje als een achterstandswijk.'

Maar Woonstad heeft echt z'n best gedaan, zegt ze. 'De woningen zijn sinds de renovatie helemaal verbouwd en daardoor een stuk ruimer geworden. Iedereen die op visite komt, zegt nu: wow, wat is het hier mooi geworden.'

Sinds haar scheiding woont Nance er samen met haar drie kinderen. Zij en de oudste van 12 hebben elk hun eigen slaapkamer. De twee jongsten (van 5 en 4) delen er één. Ook zij zitten daar de komende jaren prima en veilig.

Veilig van gaslekkages in ieder geval. Iets waar Nance in een vorig huis last van had. 'Eerst had ik niets door. Tot mijn energierekening ineens absurd hoog uitviel.'

Volgens haar energieleverancier klopte alles precies. Maar Nance rook onraad. En inderdaad, toen er na lang aandringen een monteur langs kwam, ontdekte deze een gaslek onder de vloer.

Om dit te repareren, moest haar hele vloer uit. Een kostenpost die gelukkig werd vergoed door haar energieleverancier omdat die het lek zelf

had gemist, maar anders al gauw honderden euro's had gekost.

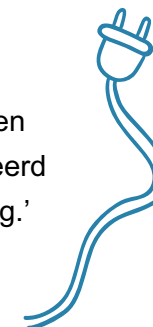
Maar alsnog zat ze lange tijd in de rommel. Én in angst, want wie weet wat er had kunnen gebeuren als er een gasexplosie was geweest. Dan was misschien de hele gevel eruit geknald.'

'Ook fijn: dat je zelf niet meer hoeft te letten op het onderhoud van apparatuur.'

In haar nieuwe woning hoeft Nance daar niet meer bang voor te zijn. 'Een voordeel van stadsverwarming is dat gevaarlijke geisers of cv-ketels tot het verleden behoren. En met elektrisch koken is er ook geen open vuur of gas meer dat kan vrijkomen. Je huis is daardoor een stuk veiliger.'

'Ook fijn: dat je zelf niet meer hoeft te letten op het onderhoud van apparatuur. Dat zit allemaal bij de prijs inbegrepen. En het is binnen net zo lekker warm als met aardgas.'

Het enige wat even wennen is, is koken op inductie. Maar ook dat heb je gauw genoeg geleerd. Wanneer ik bij mijn vriend ben, die thuis nog een gasfornuis heeft, ben ik haast verleerd hoe je daar ook alweer mee omging.'

Bezoek de knusse 'huiskamer' van aardgasvrij Pendrecht

Veel hartelijker dan haar vind je ze niet. Lia van den Hoek, bekend van de Rotterdam #Inbraakvrij en gastvrouw van de Huiskamer aardgasvrij Pendrecht, straalt zelfs in tijden van corona. Wie zegt dat een informatiepunt niet gezellig kan zijn?

Wil je weten wat de maandelijkse kosten zullen zijn als je overstapt op stadsverwarming? Ook daarvoor ben je welkom in de Huiskamer. Neem dan wel de jaarafrekening van je energieverbruik mee.

De Huiskamer valt op tussen de andere winkels op Plein 1953. De vrolijk ingerichte ruimte, naast de drukbezochte behangwinkel, ziet er uit als een hippe koffiebar of lunchroom zoals je die kent uit Rotterdam-centrum.

‘Maar dat is het dus niet’, zegt Lia. ‘Wat het dan wel is? Een plek om alles te weten te komen over aardgasvrij je huis verwarmen, isoleren, zonnepanelen en elektrisch koken.’

Doe er je voordeel mee en ga in gesprek met voorlichters die je helpen ook jouw woning zo snel en goedkoop mogelijk te verduurzamen.

Wat? Huiskamer aardgasvrij Pendrecht

Waar? Plein 1953, nummer 24 en 25

Wanneer? Woensdag, vrijdag en zaterdag van 12.00 tot 17.00 uur.

Op 30 december en tijdens de feestdagen (Kerst en Nieuwjaarsdag) is de Huiskamer gesloten.